

EL LLENGUATGE

Gerundi i infinitiu

El temps de verb anomenat gerundi (amb els seus complements o sense) fa l'ofici d'un complement adverbial, expressa un fet simultani amb el fet expressat pel verb principal.

Però el gerundi no sol admetre la formació de frases negatives; si cal expressar l'absència d'un fet simultani amb el que expressa el verb principal, s'ha de recórrer a l'infinitiu precedit per la preposició *sense*. Així, les oracions *M'ho va dir rient* i *Ho fan mirant-s'hi molt* tenen les seves correlatives de sentit negatiu en les oracions *M'ho va dir sense riure* i *Ho fan sense mirar-s'hi gaire*. (Una altra possibilitat, és clar, però que dona un sentit no exactament equivalent, és la de convertir en negativa l'oració principal: *No m'ho va dir rient*.) És, segurament, a causa d'una confusió fonètica —és a dir, d'una pronúncia defectuosa o vacil·lant— que algun cop, especialment quan hi intervenen grups pronominals en posició enclítica, en frases com les que comentem, hi ha qui recorre al gerundi en lloc de l'infinitiu, precedit per la preposició *sense*. Cal evitar, doncs, una construcció com «*Ho han fet sense pensant-s'hi gaire*» en lloc de *Ho han fet sense pensar-s'hi gaire*.

Més vacil·lació hi ha encara quan d'un mateix verb depenen dos complements adverbials com aquests de què fem qüestió, el primer dels quals és representat per un nom o un grup nominal, com és ara *sense por*, *sense gaires manies*, *sense contemplacions*, etc. Si el segon d'aquests dos complements adverbials és de signe afirmatiu —i, és clar, expressa un fet o una acció verbal—, s'ha de córrer al gerundi, el qual es coordina amb el complement anterior per

mitjà de la copulativa *i*: *Això s'ha de fer sense preses i mirant-s'hi bé*. *Actusu sense contemplacions i procurant que tothom llauri dret*. Però si el segon d'aquests complements adverbials és de signe negatiu, és quan es produeixen algunes vacil·lacions, tant pel que fa a l'ús de la forma verbal —infinitiu o gerundi— com quant al de l'element de coordinació. És ben clar, però, que si el complement és de signe negatiu cal recórrer a la forma infinitiva. Així s'originen construccions com *Això s'ha de fer sense por ni atabalar-se*, que no semblen, però, prou satisfactòries. La millor solució consisteix, sens dubte, en la repetició del terme prepositiu: *Això s'ha de fer sense por i sense atabalar-se*.